

det, saa faar den det ikke at vide nu; man veed ikke, hvad man gjør; det gaar med det som med alt Lappearbejde, det bliver daarligt og koster meget, og naar de saa have faaet denne oplappede permanente Befæstning, saa ville de sige: Den buer ikke, vi toge galt fat fra først af; den ligger for nær inde ved Bøen; vi maa derfor rive den helt ned og bygge den op fra ny af, og det kommer til at koste ti Gange saameget, som det ellers vilde koste, og bliver meget daarligere. Men Resultatet vil være naaet, man har Kjøbenhavns Befæstning, man har et permanent befæstet Kjøbenhavn som Udbytte af denne Hærlø, og der er intet Menneſte, der ikke er stærkblind, som kan lufte Dinene for den Konsekvens; ikke en eneste af den høitærede Ministers Venner eller han selv har nogenſinde luffet Dinene for den. Han har tværtimod holdt sin Konsekvents klart og tydeligt frem, og jeg finder det korrekt af den høitærede Minister, men jeg finder det ubegribeligt, at noget Menneſte kan lufte Dinene for, hvad dette fører hen til. Nu stille vi op mod denne Forsvarsplan en anden Forsvarsplan, som gaar ud paa en Læbeling. Det ærede Medlem sagde forleden en Læbeling; jeg antager nu, at det var for at ribuculifere vor Forsvarsplan saa meget som muligt og angribe den haardt. Han kunde ogsaa have talt om en Firdeling ved at tage Landet Nord og Syd for Limfjorden som to særskilte Led deri, men jeg tror, at, naar man vil tage Tingen, som den ligger for — og saadan var Forsvarsplanen betegnet i 1866 — saa er det en tvæbelt Forsvarsplan. Denne fandt det ærede Medlem saa overordentlig latterlig; vor lille Hær, sagde det ærede Medlem, skulde altsaa under de nuværende Forhold deles i 3 Dele og forsvare 3 Landsdele. Lad os nu lade den 3die Landsdel være, hvad den er, og holde os til, hvad der ligger paa den ene og den anden Side af Storebelt; thi, hvad der ligger paa den ene Side af Storebelt, hører sammen, nemlig Fyn og Sjælland, og paa den anden Side ligger Sjælland. Det er ikke nogen klar strategisk Grændse, men Forsvarskommissionen i 1866 mødte med den, og denne Kommission veier mere end det ærede Medlem. Den Forsvarsplan, vi havde, er Forsvarsplanen af 1866 og ikke andet. Den Kommission, der blev nedsat i 1866, og hvis Arbejde er Grundlaget for den nugældende Hærlø, udtaler, at Forslagene ere derfor stillede saaledes, „at der, selv om Forbindelsen over Storebelt ved en pludselig udbrydende Krig strax skulde blive aldeles afbrudt, hurtigt vil kunne samle sig et kampdygtigt og af alle Vaabenarter sammensat Armeekorps paa hver Side af Beltet“, og i Genhold dertil er det, at Forslaget gaar ud paa en Læbeling af Hæren, haade af Kommandoer og Korpsene. Den eneste Undtagelse gjælder Ingenieurkorpsen, som paa Grund af sin særlige Karakter ikke tæntes delt paa hver Side af Beltet. Men, siger

man, Forudsætningen var dengang en anden end nu, og jeg erindrer ogsaa, at Forsvarerne af den forelagte Hærlø sagde, at det var en hel anden Sag, hvis vi ere Herrer paa Søen — men nu ere vi ikke Herrer paa Søen. Det er ikke rigtigt, Forsvarsplanen af 1866 var netop bygget paa den selv samme Forudsætning som den, der nu ligger for, og jeg maa derfor ogsaa oplæse et lille Stykke af Forsvarsplanens Udtalelser, som gaar umiddelbart forud for det, jeg før oplæste, og er Begrundelsen derfor. Det lyder saaledes: „Eil Grund for disse Forslag har ligget den Anskuelse, at det ved en ny Hærlø vil være nødvendigt i meget højere Grad end hidtil at være forberedt paa Muligheden af et Angreb af en Magt, der tilføjer er vor Flaade overlegen, og som derfor vil være istand til at spærre eller i høi Grad vanskeliggjøre Forbindelsen over Storebelt og til at true samtlige Kyster med Landgange.“ Altsaa, netop paa den samme Forudsætning, som vi gaa ud fra, og netop paa det samme Grundlag som det, vi nu arbeide paa, er det, at Forsvarskommissionen i 1866 stillede sit Forslag om en Læbeling op, det Forslag, som ganske vist aldrig er ført igjennem fra Administrationens Side, og som man nu synes at kunne faae Repræsentationen til at gaa bort fra. Og det var Sagtyndige, der stillede det Forslag op; thi Kommissionen var sammensat ikke blot af de ledende Mænd i begge Thing, men der sad i den 6 af Hærens fremragende højere Officerer, og 4 af Flaadens. Det var altsaa en sagtyndig Kommission. Det er altsaa den Plan, vi endnu holde paa skal staa fast, og den, som efter vor Mening er en Betingelse for, at man virkelig kan forsvare og værgе vort Land paa en saadan Maade, at det bliver til andet end et rent Skinforsvar, som ingen Nytte er til. Denne Forsvarskommissionens Plan fandt Tilslutning fra Regjeringens Side; thi i Motiverne til det forelagte Hærløforslag siges udtrykkelig, at den kun kan erkjende, at det er rigtigt, at en saadan Læbeling af Forsvaret maa finde Sted, og at det er nødvendigt at be-rede sig paa at værgе Landet paa begge Sider af Storebelt. Det er altsaa det Bestaaende, som vi forsvare mod disse nye Forsøg; det skriver sig ganske vist fra Tiden kort efter 1867, men det er traadt klarere og klarere frem. — Jeg maa dog, forinden jeg slutter, yde Regjeringerne min Anerkjendelse for den Udholdenhed og Seighed, hvormed de have forstaaet saa smaat at sætte deres Villie igjennem. Det er et efterfølgelsesværdigt Exempel for Folkethinget, og jeg skal da ganske kort tillade mig at minde om, hvorledes Regjeringerne ere gaaede frem og i Sammenligning dermed fremstille, hvorledes Folkethinget er gaaet frem. Jeg tror, at hvad jeg saaledes skal fremstille, ubetinget vil falde ud til Regjeringernes Fordel. Regjeringen havde allerede i Begyndelsen af 1872 den klare Erkjendelse, at den vilde bort